

Prednison

bij sarcoïdose

Uw longarts heeft met u gesproken over het gebruik van het medicijn prednison. In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn. Ook leest u wat u kunt doen als u bijwerkingen krijgt. Maar deze folder is géén vervanging van de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Dan kunt u die stellen aan uw arts of verpleegkundig specialist.

Wat is sarcoïdose?

Sarcoïdose is een ziekte waarbij het afweersysteem van het lichaam niet goed werkt. Dit zorgt ervoor dat het lichaam zichzelf beschadigt. Het ontstaat door een sterke reactie van het afweersysteem op een prikkel. Het is nog niet bekend welke prikkel dit is. Deze sterke reactie zorgt voor ophopingen van ontstekingscellen. Dit noemen we ook wel granulomen.

Waarom krijgt u prednison?

De oorzaak van sarcoïdose is niet bekend. Daarom proberen artsen met de medicijnen het afweersysteem te remmen. Hierdoor nemen de ontstekingen en klachten af. De kans op problemen door de ziekte wordt dan kleiner. Helaas geneest de ziekte niet door de behandeling met medicijnen. Na het afbouwen van deze medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Hoe werkt prednison?

Prednison is een corticosteroïde. Corticosteroïden zijn hormonen die ons eigen lichaam ook aanmaakt. Dit gebeurt in een onderdeel van de nier (de bijnierschors). Het is een stresshormoon. Een van de eigenschappen van dit hormoon is dat het het afweersysteem remt. En daardoor remt het ook ontstekingen. Door opeenhoping van de ontstekingscellen (de granulomen) te verminderen, proberen wij de klachten zoals kortademigheid te verminderen. Prednison werkt vrij snel.

De ziekte sarcoïdose kan bij iedereen anders zijn. Daarom werkt prednison niet bij iedereen op dezelfde manier. Sommige mensen merken binnen een week dat de prednison werkt, terwijl het bij anderen 6 tot 8 weken duurt. Omdat de ziekte anders kan zijn per persoon, verschilt de dosis prednison. Ook hoe u het inneemt kan verschillen. Sommige mensen krijgen prednisontabletten tot 60 mg per dag. Andere mensen krijgen het medicijn via een infuus. Dat heet een 'methylprednisolon stootkuur'. Dan moet u 3 dagen in het ziekenhuis liggen en krijgt u een hoge dosis van de prednison via het infuus. Helaas helpt prednison niet bij iedereen even goed.

Hoe neemt u prednison in?

Prednison neemt u in door het slikken van tabletten. Of via een infuus. Uw arts bepaalt welke behandeling u krijgt. De arts kijkt dan bijvoorbeeld naar hoe erg de ziekte bij u is. Er zijn tabletten van 5 en 20 milligram. Het is belangrijk dat u goed oplet dat u de juiste dosis inneemt. Voor een stootkuur via het infuus wordt u opgenomen in het ziekenhuis. U moet dan 3 dagen in het ziekenhuis liggen en krijgt een hoge dosis van de prednison. Na de opname schrijft de arts tabletten van 20 mg voor. U neemt prednison 1 keer per dag. Neem de tabletten in met water, voor of tijdens het ontbijt. Het is belangrijk om elke dag de prednison in te nemen. U mag geen dagen overslaan.

Wat zijn de bijwerkingen?

Of u bijwerkingen krijgt en hoeveel bijwerkingen u krijgt ligt aan hoeveel prednison u moet gebruiken. Hoe lang u prednison gebruikt heeft ook invloed op de bijwerkingen. Daarom schrijft de arts altijd de laagst mogelijke dosis voor. En voor een zo kort mogelijke tijd.

De bijwerkingen die mensen het meest krijgen zijn:

- dikker worden van het gezicht en de romp. Dit kan gebeuren bij langer gebruik van prednison. Dit komt doordat uw lichaamsvet meer in uw gezicht en romp gaat zitten dan op andere plekken in uw lichaam. Als u een lagere dosis krijgt of stopt met prednison worden uw gezicht en romp weer normaal.
- zwaarder worden. Tijdens gebruik van prednison houdt uw lichaam vocht vast. U kunt 1 tot 2 kilogram aankomen. Ook krijgt u een grotere eetlust groter door prednison. Probeer daarom op te letten en niet te veel te eten.
- koorts, pijn bij plassen, hoesten en een pijnlijke keel. U kunt deze klachten krijgen, omdat uw afweersysteem minder goed werkt. Vertel uw arts als u deze klachten krijgt.

Belangrijk: door prednison krijgt u minder snel koorts, terwijl u misschien wel een ontsteking hebt in uw lichaam.

- maagklachten. Dit komt omdat u meer maagzuur aanmaakt. Vertel uw arts als u de volgende klachten krijgt: bloed overgeven of zwarte kleverige poep.
- wonden genezen langzamer
- gladde, dunne huid
- botontkalking bij een lange behandeling (langer dan 6 maanden). Bij botontkalking worden uw botten zwakker. Bespreek met uw arts wat u kunt doen om botontkalking zoveel mogelijk te voorkomen. Als u een lange tijd een hoge dosis prednison moet gebruiken, schrijft uw arts medicijnen voor om de botontkalking tegen te gaan (medicijnen alendroninezuur en calcium).
- gevoelens kunnen veranderen. U kunt moeilijk in slaap komen, nerveus zijn, depressief worden en gevoeliger zijn/snel boos worden. Soms kunt u zich juist beter gaan voelen.
- diabetes (suikerziekte). Als u suikerziekte heeft kunnen de bloedsuikers hoger worden. Daarom moet u uw suikerwaarde vaker controleren. En in sommige gevallen moeten uw medicijnen aangepast worden. Als u geen suikerziekte heeft kan het heel soms gebeuren dat u dit wel krijgt door het gebruiken van prednison. Uw arts zal daarom de suikerwaarde controleren. U kunt dit ook laten doen bij de huisarts.

Welke controles zijn nodig bij het gebruik van prednison?

U kunt controles van de bloedsuikerspiegel en bloeddruk nodig hebben tijdens de behandeling. Dit kan via de huisarts. Gebruikt u ook plastabletten? Dan zijn soms extra bloedtesten nodig. Afspraken over bloedtesten maakt u met uw longarts.

Wanneer mag u prednison niet gebruiken?

Omdat prednison het afweersysteem remt is het beter om niet met prednison te beginnen als u een ontsteking heeft. Ook als u een zweer in de maag of twaalfvingerige darm heeft, kunt u beter geen prednison gebruiken. Maar soms is prednison ook in deze situaties nodig. Gebruikt u al prednison en krijgt u een ontsteking of een zweer? Overleg dan met uw longarts. Als u al prednison gebruikt mag u niet ineens stoppen. Ook niet bij een ontsteking of zweer.

Stoppen met prednison

Prednison is een hormoon dat ons eigen lichaam ook aanmaakt. Als u prednison gaat gebruiken, gaat uw lichaam zelf minder prednison maken. Uw lichaam kan zelfs helemaal stoppen met prednison aanmaken. Als dat gebeurt wordt u helemaal afhankelijk van het medicijn.

U mag dan niet plotseling stoppen of prednison verminderen. U kunt dan namelijk de volgende klachten krijgen:

- heel erg moe zijn
- misselijkheid en overgeven
- meer pijn krijgen
- zwelling
- bloed bij de poep
- lage bloeddruk.

Bij koorts, ziekte of operaties kunt u deze klachten ook krijgen, omdat het lichaam dan meer prednison nodig heeft.

Let dan ook op het volgende:

- laat altijd uw artsen weten dat u prednison gebruikt (ook de tandarts). Bijvoorbeeld als u een operatie moet krijgen. Of bij een behandeling bij de tandarts. De arts kan dan de dosis prednison tijdelijk verhogen.
- verander nooit de dosis prednison zonder toestemming van uw arts. Als u langer dan een paar weken prednison gebruikt, zal uw behandelend arts de dosis prednison altijd langzaam verminderen.

Mag u prednison gebruiken met andere medicijnen?

U kunt prednison samen met bijna alle medicijnen gebruiken. Vertel uw huisarts, specialist(en) en Trombosedienst altijd welke medicijnen u gebruikt.

Prednison werkt minder goed samen met:

- fenytoïne (Diphantoïne, Epanutin) of Rifampicine (Rifadin). Deze medicijnen kunnen de werking van prednison verstoren.
- pijnstillers als Naproxen, Brufen, Voltaren, Aleve. De kans op een maagzweer kan hoger worden.
- plastabletten (Hydrochloorthiazide, Chloortalidon en Indapamide). Kalium in het bloed kan te laag worden. Extra bloedcontroles kunnen nodig zijn.
- bepaalde 'bloedverduunners', bijvoorbeeld acenocoumarol (Sintrom) en fenprocoumon (Fenprocoumon, Marcoumar). De werking van de bloedverduunners kunnen door prednison sterker worden.

Wat voor invloed heeft prednison op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding?

Voor zover nu bekend is, heeft prednison geen invloed op de vruchtbaarheid en zwangerschap. U mag prednison gebruiken als u borstvoeding geeft. Soms groeit de baby minder snel als de moeder prednison gebruikt. Maar als de ziekte erger wordt, is dit schadelijker voor moeder en baby. Daarom krijgen vrouwen die zwanger zijn toch prednison. Het is erg belangrijk om uw longarts te vertellen als u zwanger bent of zwanger wilt worden. Ook mannen die kinderen willen kunnen prednison gebruiken.

Heeft u een nieuw recept nodig?

U kunt een recept vragen aan uw longarts tijdens uw afspraak bij de polikliniek. Heeft u eerder dan uw afspraak een nieuw recept nodig? Dan kunt u in dat geval bellen naar de polikliniek Longziekten. Bel minimaal 2 weken voordat u uw nieuwe recept nodig heeft. We kunnen u anders niet verzekeren dat u uw recept op tijd krijgt.

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen? Of twijfelt u? Dan kunt u contact opnemen met de polikliniek tijdens werkdagen van 08:30- 16:30 uur:

- Hart-long polikliniek Alkmaar: 072 – 548 2700
- polikliniek Den Helder: 0223 – 69 6568